

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДБЕ

Правни основ за доношење Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања у аутоматизацију постојећих капацитета у области прехранбене индустрије (у даљем тексту: Предлог уредбе) садржан је у члану 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон), члану 8. Закона о буџету Републике Србије за 2021. годину („Службени гласник РС”, бр. 149/20 и 40/21), одредбама члана 11. став 3. Закона о улагањима („Службени гласник РС”, број 89/15 и 95/18) и одредби члана 5. став 1. Закона о министарствима („Службени гласник РС”, бр. 128/20).

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ УРЕДБЕ

Законом о улагањима („Службени гласник РС”, број 89/15 и 95/18), члан 11. став 3, прописано је да ће Влада, надлежни орган аутономне покрајине или локалне самоуправе донети различите шеме државне помоћи према којима ће се ближе одредити критеријуми за доделу подстицаја.

У том смислу, потребно је посебном уредбом, као шемом државне помоћи, дефинисати услове и начин привлачења директних улагања у области аутоматизације постојећих капацитета у области прехранбене индустрије, критеријуме за доделу средстава, начин и поступак праћења спровођења инвестиционих пројеката и друга питања.

Акционим планом за спровођење Стратегије развоја прехранбене индустрије у Србији за период од 2017. до 2022. године, предвиђене су конкретне мере и активности неопходне за реализацију стратешких циљева у области прехранбене индустрије. Претходном анализом је утврђено да је просечна годишња стопа раста пословних прихода 7%, те је потребно створити услове за повећање обима производње и степена финализације производа. У стратегији се наводи да се најзначајнији проблеми у прехранбеној индустрији огледају у недостатку сировине/набавци сировине лошијег квалитета и техничко-технолошкој застарелости производног процеса који води нерационалном коришћењу ресурса и ниској енергетској ефикасности. Као један од циљева стратегије представљено је подизање нивоа знања и вештина запослених у прехранбеној индустрији, а који ће се омогућити кроз подстицаје.

Циљеви развоја прехранбене индустрије су у значајној сагласности са циљевима који се наводе у Стратегији пољопривреде и руралног развоја. Републике Србије 2014 – 2024. године („Службени гласник РС”, број 85/14). Овом стратегијом се препознаје потреба да се убрза технолошки развој, повећа ефикасност прехранбеног ланца и конкурентност пољопривредно - прехранбеног сектора, обезбеди стабилно пословно окружење и ефикасније реагује на захтеве Светске трговинске организације и ЕУ кроз дефинисање пет приоритета:

1. раст производње и стабилност дохотка произвођача;
2. раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта и техникотехнолошко унапређење сектора пољопривреде;
3. одрживо управљање ресурсима и заштита животне средине;
4. унапређење квалитета живота у руралним подручјима и смањење сиромаштва;

5. ефикасно управљање јавним политикама и унапређење институционалног оквира развоја пољопривреде и руралних средина

Од посебног значаја стратешки развојни циљ који се односи на раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта и техничко-технолошко унапређење сектора пољопривреде у делу који се односи на производњу прехранбених производа и који је перманентан циљ пољопривреде политике Републике Србије, а за који постоји јако упориште у богатим ресурсима, значају сектора производње прехранбених производа за националну економију и развој руралних подручја, као и нарастајућим могућностима извоза хране. Пољопривредно-прехранбени сектор Републике Србије остварио је током протекле деценије значајан напредак у позиционирању на међународном тржишту. Регионална конкурентност прехранбеног сектора у оквиру тржишта СЕФТА земаља је на високом нивоу. Са друге стране, у трговини са ЕУ и другим тржиштима и поред суфицита у размени, структура извоза и учешће прехранбених производа као производа вишег степена прераде није задовољавајуће. Поред тога, даља либерализација трговине и глобализација тржишта прехранбених производа захтева ефикасније мере подршке расту конкурентности српске прехранбене индустрије и већој способности произвођача прехранбених производа да одговоре захтевима савремених потрошача, посебно оних са високим дохотком. Испуњење овог стратешког циља захтева ефикасно управљање и прилагођавање јавним политикама и унапређење институционалног оквира развоја производње прехранбених производа и прехранбене индустрије уопште. Комплексност сектора производње прехранбених производа, јачина изазова са којима се суочава и мултидимензионални аспекти утицаја ове гране индустрије на социјалну и економску структуру, сугеришу да држава не може да избегне своју улогу у руковођењу друштвено одговорном и структурно одрживом развоју. У том смислу, улога државе је да креира амбијент који ће усмеравати одлуке и ублажити нежељене последице аутономних одлука руралних становника и усмерити их у комплексан систем производње хране, кроз повећање хетерогености учесника у производном ланцу. С друге стране, предузетничка иницијатива, иновативност и мотивисаност свих субјеката у сектору производње прехранбених производа постају окоснице њиховог развоја, који мора бити економски одржив и који им мора омогућити независан опстанак на тржишту.

Међутим, развој прехранбеног сектора зависи од испуњења осталих циљева из ове Стратегије. Раст производње и стабилност дохотка примарних произвођача гарантују производњу довољних количина квалитетних сировина које треба да задовоље потребе прехранбене индустрије. Одрживо управљање ресурсима и заштита животне средине су глобални циљеви који имају посебан значај у производним условима у Србији. Ефикасан регулаторни и институционални оквир у делу пољопривреде гарантује обезбеђење квалитетне сировине за прехранбену индустрију, подстицајни и уређен пословни амбијент и несметан извоз прехранбених производа.

Стратегијом индустријске политике Републике Србије од 2021. до 2030. године („Службени гласник РС”, број 35/20) дефинисан је нови стратешки оквир којим се настоји остварити побољшање конкурентности српске индустрије и унапредити њена позиција на међународном тржишту, уз креирање фокусиране и боље координисане политике развоја индустрије, као и унапређење ефикасности инструмената за њену имплементацију. У стратегији је, као један од циљева и мера, предвиђена мера која се односи на повећање укупног обима инвестиција у индустрију уз раст квалитета инвестиција. Циљ ове мере је прилагођавање

критеријума привлачења инвестиција у индустрију и додела средстава домаћим и страним компанијама које улажу у индустријску производњу а којима се повећава домаћа додата вредност, укључење домаћих компанија у међународне међусекторске ланце вредности, инвестиције које више користе домаће факторе (радну снагу, знање, сировине и сл.), инвестиције у области високих технологија, које повећавају додату вредност у Републици Србији (тј. резултирају софистициранијим производима и услугама) и обраћају пажњу на заштиту животне средине.

Утврђивањем шеме државне помоћи за подстицање аутоматизације постојећих капацитета у области прехранбене индустрије кроз пружање финансијске подршке, утицаће се на развој и имплементацију програма набавке нове опреме и технологије за прехранбену индустрију и омогућиће се развој постојећих и креирање нових ланаца вредности у оквиру наведене области. Кроз повећање обима производње и унапређења начина производње кроз увођење нових технологија, унапредиће се и пласман прерађених производа на инострана тржишта. Аутоматизацијом производног процеса се омогућује не само имплементација нових технологија, већ се стварају предуслови за стварање производа високог и уједначеног квалитета, уз смањење броја фактора који могу утицати на каквоћу производа. Уједно је утицај људске грешке сведен на минимум. Такође, увођењем нових технологија требало би да се осавремени процес производње, те да се стекну нова знања у области технологије производње у складу са актуелним стањем на тржишту, те да се омогући стицање нових знања у овом сегменту.

Такође, процес приступања ЕУ подразумева слободан приступ захтевном тржишту али истовремено и отварање домаћег тржишта конкурентним и субвенционисаним производима из ЕУ. Конкурентност ће у овим условима зависити од способности прилагођавања привредних друштава пословању на заједничком тржишту али и од степена и квалитета подршке развојних политика. Конкурентна прехранбена индустрија треба да обезбеди динамичан раст инвестиција, високу стопу робног извоза, раст индустријске производње и запослености уз повећање стварања додатне вредности, а што је у складу и са циљевима Стратегије индустријске политике Републике Србије од 2021. до 2030. године.

Имајући у виду наведено, предложеним решењима у уредби обезбеђује се амбијент за наставак низа активности које Република Србија предузима у циљу омогућавања бржег привредног раста путем директних улагања којима се граде нови капацитети и доносе нова знања која повољно утичу на равномеран регионални развој, али и повећање конкурентности привреде Републике Србије кроз повећање извозних капацитета.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. дефинише се предмет уређивања, а који се односи на уређивање критеријума, услова и начина привлачења директних улагања утоматизацију постојећих капацитета у области прехранбене индустрије, као и вођење евиденције о одобреним подстицајима.

Чланом 2. уређују се дефиниције појмова који се употребљавају у Уредби, а који су од значаја за њену примену.

Чланом 3. уређују су оправдани трошкови.

Чланом 4. уређују се извори средстава за реализацију Уредбе.

Чланом 5. уређују се услови за учествовање у поступку доделе средстава, између осталих, да учесник у поступку доделе сопственим средствима обезбеди најмање 25% оправданих трошкова и да се ради о инвестиционом пројекту за који се конкурише пре почетка реализације. Овим чланом уређују се и услови под којима се великом привредном субјекту могу доделити средства.

Чланом 6. уређује се који улагачи и корисници средстава се изузимају од права на доделу средстава.

Чланом 7. дефинишу се услови које привредно друштво мора испунити како би се квалификовало за доделу средстава.

Чланом 8. уређују се максимални дозвољени износи подстицајних средстава која могу бити додељена, а у зависности од процента оправданих трошкова улагања за реализацију инвестиционог пројекта.

Чланом 9. уређује се дозвољеност доделе средстава подстицаја за пројекте у области за улагања ради аутоматизације, а која се односи на минималну вредност улагања.

Чланом 10. уређују се услови за доделу подстицајних средстава у односу на најмањи обавезни период одржања инвестиције на истој локацији у којој се реализује инвестиција, а који представља период гарантованог улагања.

Чланом 11. уређује се рок за реализацију инвестиционог пројекта који траје до три године од дана подношења пријаве за доделу подстицајних средстава и који може бити продужен највише до пет година, као и да се у случају продужења рока продужава време трајања банкарске гаранције.

Чланом 12. уређују се критеријуми за стручну анализу инвестиционих пројеката коју врши Развојна агенција Србије и министарство надлежно за послове пољопривреде.

Чланом 13. уређује се висина средстава која се могу доделити.

Чланом 14. уређује се поступак доделе средстава расписивањем јавног позива.

Чланом 15. уређује се подношење пријаве од стране улагача, вршење стручне анализе инвестиционих пројеката и обавештење улагача о висини подстицаја који ће бити предложени Савету за економски развој.

Чланом 16. уређује се образац Пријаве за доделу средстава подстицаја и потребна документација коју је улагач дужан да достави.

Чланом 17. утврђује се испуњеност формалних услова за доделу подстицаја, ситуације у којима се пријаве одбацују, односно одбијају, као и поступак по приговору на одлуку о одбацавању, односно одбијању пријаве.

Чланом 18. уређује се однос Агенције и Савета, као и обавеза министра надлежног за послове пољопривреде присуствовању и учествовању у дискусији на седницама Савета.

Чланом 19. уређује се уговор о додели подстицајних средстава, његови обавезни елементи, изузеци од закључивања анекса уговора као и могућност раскида

Чланом 20. уређује се начин и динамика исплате додељених средстава, као и начин утврђивања износа рате и саставни делови захтева за исплату средстава. Овим чланом се уређује и обавеза достављања две потписане бланко соло менице са потписаним меничним овлашћењем у циљу наплате законске затезне камате или банкарска гаранције која покрива и износ могуће законске затезне камате.

Чланом 21. уређена су средства обезбеђења која је корисник средстава дужан да достави у поступку исплате средстава. Уређен је и начин

обрачуна законске затезне камате, као и наплата средстава до висине износа исплаћених средстава и прописане законске затезне камате у случају неиспуњења или делимичног испуњења уговорних обавеза.

Чланом 22. уређује се начин извештавања од стране корисника средстава о реализацији инвестиционог пројекта за који су додељена средства. Уређена је садржина извештаја, рокови достављања и закључак извештаја са датим мишљењем ревизора о испуњењу уговорних обавеза.

Чланом 23. уређена је контрола и праћење извршења уговорних обавеза које спроводи министарство надлежно за послове привреде у току реализације инвестиционог пројекта и након истека рока за реализацију инвестиционог пројекта. Контрола висине улагања у основна средства врши се у складу са Начином и поступком контроле висине улагања који је као Прилог 1 саставни део Уредбе.

Чланом 24. уређује се вођење евиденције о одбреним подстицајима

Чланом 25. уређује се завршна одредба којом се дефинише ступање на снагу Уредбе.

IV. ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За примену предложене уредбе утврђена су средства у Закону о буџету Републике Србије за 2021. годину („Службени гласник РС” бр. 149/20 и 40/21) - на Разделу 21 - Министарство привреде, Програм 1510 – Привлачење инвестиција, Функција 410 - Општи економски и комерцијални послови и послови по питању рада, Програмска активност 0003 – Улагања од посебног значаја, економска класификација 454 - Субвенције приватним предузећима у укупном износу од 15.214.273.000,00 динара.

**ИЗЈАВА
О УСКЛАЂЕНОСТИ СА ПЛАНОМ РАДА ВЛАДЕ**

Доношење предлога уредбе није планирано Годишњим планом рада Владе за 2021. годину, али је њено доношење неопходно да би се што пре утврдили критеријуми за привлачење директних улагања у аутоматизацију постојећих капацитета у области прехранбене индустрије.

**ИЗЈАВА
О УСКЛАЂЕНОСТИ СА СТРАТЕШКИМ ДОКУМЕНТОМ ВЛАДЕ**

Предлог уредбе је усклађен са Стратегијом подстицања и развоја страних улагања („Службени гласник РС“, број 22/06), као стратешким документом Владе.

**ИЗЈАВА
О ОСТВАРЕНОЈ САРАДЊИ СА ДРУГИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА**

Не постоје посебни прописи према којима би Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде било обавезно да успостави сарадњу, односно прибави мишљења од органа, организација и тела, у складу са чланом 39а. став 4. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 61/06 - пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13, 76/14 и 8/19-др. уредба), приликом израде Предлога уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања у аутоматизацију постојећих капацитета у области прехранбене индустрије

